

УДК 821.111-1.09 “1793”

КОНЦЕПТОСФЕРА ПОЕМИ ВІЛЬЯМА БЛЕЙКА “ВИДІННЯ ДОЧОК АЛЬБІОНУ”

Тарас Демко

Львівський національний університет імені Івана Франка,
вул. Університетська 1, Львів, 79000, Україна;
e-mail: dillen.ua@gmail.com

Проаналізовано образи-концепти поеми В. Блейка “Видіння дочок Альбіону” (1793) та її місце у творчості поета. Досліджено символічний рівень твору, де найяскравіше помітна реалізація авторського художнього світогляду. Виявлено єдність, утворену образами-концептами поеми, які складають власну міфологію В. Блейка і вибудовують міфопростір, де розгортатимуться події його інших поем.

Ключові слова: В. Блейк, міф, концепт, “Видіння дочок Альбіону”.

У вступі до однієї з пізніх поем, “Срусалим”, Вільям Блейк написав: “Любий читачу, вибач мені за те, що тобі не сподобається, і полюби мене за ту енергію, з якою я вкладав у працю мій талант” [5, с. 145]. Невизнаний митець свого часу додав такий коментар, бо його твори не справляли на читачів того враження, яке він задумував, хоч і писав він не для широкого кола. Його роботи, сповнені невловимого, на перший погляд, символізму, контрастують із творчістю сучасників, утверджуючи нові поняття і художній світ. Значення спадку В. Блейка набагато більше, хоч відомим він став значно пізніше, зі зміною часів і поколінь. Перший визначний романтик, він жив у пору швидких і переломних змін, на які реагував гостро.

У мистецькому світі В. Блейк відомий як художник, гравер і поет. Особливий стиль митця відображений у всіх його роботах, створених із внутрішнім натхненням, у творах же, писаних на замовлення, здебільшого це ілюстрації, помітні неабиякі відповідальність і добротність [4, с. 78].

В. Блейк був корінним лондонцем, що виріс у сім’ї ортодоксальних протестантів, які відійшли від пануючої церкви – десентерів [9, с. 55]. Він був зятим містянином, який майже все життя прожив у рідному місті, вважаючи, що там є все, що потрібно людині, і з віком поет тільки переконувався у власній правоті [4, с. 92]. З дитинства його оточували біблійні сюжети, а сам він, окрім того, відчував неабиякий потяг до творів високого мистецтва. З раннього віку митець мав схильність до фантазування і видінь. В. Блейка, без перебільшення, вважають візіонером з того ж ряду, що і Данте, Дюрер, Мікеланджело, Мільтон, Чаттертон [4][7].

У творчості В. Блейка помітне місце займають епічні поеми, об’єднані в цикл “Пророчі книги”. Сюди входять “Америка. Пророцтво” (*America. A Prophecy*, 1793), “Європа. Пророцтво” (*Europe. A Prophecy*, 1794), “Книга Юрайзена” (*The Book of Urizen*, 1794), “Книга

Аханії” (*The Book of Ahania*, 1795), “Книга Лоса” (*The Book of Los*, 1795) і “Пісня Лоса” (*The Song of Los*, усі – в 1795) тощо. Вони ідейно і поетологічно продовжують його літературні пошуки, представлені в інших роботах, а саме в трьох збірках поезій: “Поетичні спроби” (*Poetical Sketches*, 1783), “Пісні невинності” (*Songs of Innocence*, 1789) і “Пісні досвіду” (*Songs of Experince*, 1794), в нечисленних прозових (здебільшого сатиричного характеру) і апокрифічних творах.

Згадані епічні поеми класифікують по-різному. До прикладу, Н. Фрай об’єднує їх за тематичною спорідненістю і за розміром [7]. За місцем написання цілком логічно поділити поеми В. Блейка на “малі” (їх ще називають “ламбетські” чи “лондонські”) і “великі” (“фельхемські”) [3].

Герої цих “пророчих” поем – символічні, філософські уособлення ідей, втілення думок поета-художника, видатного ерудита із багатою уявою. У цих творах з’являються надлюдські пристрасті, спалахи почуттів і емоцій. Більшість героїв блейківських поем мають неповторні, оригінальні імена, наприклад, Юраїзен (*Urizen*), Бромайєн (*Bromion*), Тармас (*Tharmas*), Льюва (*Luvah*), Лос (*Los*), Енаїєн (*Enion*), Ентісармон (*Enitharmon*), Утун (*Oothoon*) тощо. В. Блейк конструював ці імена різноманітними способами, або ж запозичував їх із відомих міфологій, але завжди вкладав у них нове значення. До прикладу, Лос, що символізує Поезію, – це анаграма до слова “Sol” (сонце), а ім’я Утун взято із образної системи Джеймса Макферсона, де є героїня з іменем, яке подібне за звучанням, Ойтона (*Oithona*), і долею, що її спіткала, – це роздратована, згвалтована жінка [6]. Корисним для розуміння символів та ідей Блейкових поем є “Словник Блейка”, укладений С. Форстером Деймоном.

Такі творчі методи не випадкові, оскільки час, коли поет писав перші поеми (кінець XVIII століття), – це час Французької революції, ідей змін, бунтарства і новаторства, що з’явилися в Європі й не обминули Англії. Багато митців підпадали під вплив духу боротьби за свободу і рівність. В. Блейк, безперечно, відчував віяння свого часу і втілював у поемах власні ідеї та погляди, які випереджали епоху. Проте свобода думки могла коштувати дорого, особливо, якщо вона суперечила офіційній політиці чи усталеним суспільним нормам. Тому, аби не наражатися на конфлікти із монархією, повноваження якої в суспільстві були ще дуже високі, поет маскував свої думки складним символізмом. Ускладненість алегорій породжувала не лише небезпека вільнодумства, а й те, що В. Блейк був, по-перше, художником і сприймав світ крізь форми і кольори, як це властиво людям цієї професії, по-друге, духовидцем – він бачив видіння і душі померлих, по-третє, людиною зі складним непересічним характером, здатною на ексцентричні вчинки. Вважається також, що ремесло гравіювання, яке вимагає великої зосередженості і передбачає навик дзеркального письма, стимулювало його неординарне творче мислення.

Так, цікавою і корисною для початку осмислення творчості митця є поема, написана і вигравіювана 1793 року, – “Видіння дочок Альбіону” (*Visions of the Daughters of Albion*). Це одна із перших поем, їй передували лише дві – “Тірієль” (1789) і “Книга Тель” (1789). “Видіння дочок Альбіону” на рівні ідей має певний зв’язок зі згаданими поемами і є продовженням міфотворчості В. Блейка.

У звичайного читача перше знайомство з епічними поемами В. Блейка неодмінно викличе здивування або пересторогу. На основі масиву досліджень зроблено висновок, що підготовлений читач або дослідник, зіткнувшись із труднощами розуміння Блейкових поем, може вдатися до наступних стратегій. По-перше, знаючи, що філософія В. Блейка,

головним чином, вибудована на переосмисленні вчень Я. Беме і Е. Сведенборга [4, с. 147], можна звертатись до їхніх праць, шукаючи відповіді на питання, що постануть. По-друге, можна аналізувати з метою розшифрування складної символіки, залучаючи методики міфокритики. І третій спосіб, який раціонально поєднується із двома попередніми, біографічний аспект – можна шукати взаємозв'язки творчості поета із фактами його життя. На наш погляд, ще один продуктивний підхід – це аналіз концептосфери його поем. Практично цей підхід узагальнює три попередні.

У сучасній філології концепт найчастіше сприймається “як зміст поняття, тобто його смислова наповненість безвідносно до конкретно-мовної форми його вираження” [2, с. 379]. Концепт у літературі часто виражається символом і виходить за межі художнього твору, торкаючись історичних, національних, психологічних та інших сфер [1, с. 13]. Його можна тлумачити з різних точок зору, важливим для розуміння концепту є окреслення системи суміжних концептів, які разом із даним концептом є частиною концептосфери – організованої за певним порядком і логікою сукупності сенсів. Завдяки таким системам концептів можна цілісно осягнути художній світ літературного твору. Складні структури сенсів формують художню реальність.

Ф. Ніцше в “Сутінках богів” стверджував, що філософи протягом тисяч років, за які б ідеї не бралися, усі перетворювали на муміфіковані концепти. Він зазначив, що вони просто вбивають, а потім роблять ідолів з таких концептів, як Смерть, Зміна, Вік, Ріст, Відтворення [11, с. 17]. Система концептів у творчості В. Блейка кардинально відрізняється від традиційних концептів, які часто зустрічаються в філософії чи мистецтві. Саме поєднання тих впливів, і джерел натхнення, які увібрав у себе поет, свідчать про неординарність його творчого світу. Різні концепти поєднуються, взаємодіють між собою в текстах поета, розкриваючи нові значення.

За свідченням біографів, В. Блейк почав роботу над “Видіннями дочок Альбіну” після того, як дізнався про невзаємну закоханість письменниці (і своєї подруги) Мері Волстонкрафт у швейцарського художника-гравера (і близького на той час друга) Генрі Фюзелі. Про нещасливе перше кохання М. Волстонкрафт згодом розповів її чоловік, письменник Вільям Годвін, у своїх мемуарах [10]. Г. Фюзелі був одружений, тому не міг відповісти взаємністю своїй шанувальниці. Втім, і його дружина, навіть не знаючи про таємну інтригу, була проти цього спілкування. Мері намагалась перевести свої почуття в сферу платонічного кохання, від чого страждала ще більше. Це, звичайно, помічали в колі знайомих, зокрема, і В. Блейк, який щотижня відвідував зустрічі прихильників Французької революції, де бачився з М. Волстонкрафт. Спостерігаючи за розвитком цієї інтриги, поет переймався долею подруги, що й стало поштовхом до подальших глибших роздумів про роль жінки і природу кохання. Доречно припустити, що молода дівчина Утун із “Видінь” асоціюється із М. Волстонкрафт.

Такий зв'язок можливий і тому, що назривала актуальність тем “свободи”, “новаторства” і “вільного кохання”. Ідеї Революції, а також вихід книги М. Волстонкрафт “Захист прав жінок” (1792) підігривали суспільні настрої. В. Блейк всіляко протистояв пригнобленню у всіх його проявах – відкидав суспільний устрій, коли умовності перешкоджають щастю людини, не приймав моделі поведінки, що дозволяють різку гендерну нерівність, засуджував суворі обмеження, які випадають на людську долю.

Ще одним фактором, що спонукав поета до написання “Видінь”, була творча дружба В. Блейка із письменником і мандрівником Джоном Габріелем Стедманом. Одночасно зі

створенням “Видінь дочок Альбіону” 1793 року В. Блейк виконував гравюри до твору свого друга Дж. Стедмана “Повість про Суринам”, де піднімаються теми рабства, свободи, расизму, насилля [4, с. 168]. Ці гравюри не випадково перегукуються із сюжетом “Видінь дочок Альбіону”, що наштовхує на думку, що поет брав деякі образи з “Повісті про Суринам” [12].

Поема “Видіння дочок Альбіону” має простий сюжет, проте низка наративних особливостей ускладнює сприймання твору. По-перше, хронотоп поеми розділений на два основні місця дії: перше – невідкладне часові, ідеальне; друге – наділене досвідом та часом [3, с. 131]. По-друге, в тексті не розмежовуються на текстовому рівні оповідач і персонажі, внаслідок чого мовець часто не атрибутований. По-третє, в поемі є філософське інакомовлення, що робить її неподібною до творів сучасних В. Блейкові романтиків, які застосовували ліризм і психологізм для осмислення сутності буття.

Поема починається з короткого “Аргументу”, де в стислій ліричній формі передається суть твору, задається загальний тон і емоційне тло. Сюжет зав’язується навколо жіночого образу – Утун (*Uthoon*). Юна і невинна Утун зриває квітку в Долині Льюти (*Leutha's Vale*); поклавши квітку собі між груди, вона вирушає до свого коханого, Теотормона (*Theotormon*). На шляху її зупиняє Бромайєн (*Bromion*), аби вчинити над нею наругу. Збезчестивши Утун, Бромайєн відштовхує її від себе, але пара опиняється зв’язаною в печері, спинами одне до одного. Теотормон також не прийме тепер Утун, бо вона вже не є чистою. Решту поеми становлять плачі Утун, думки Бромайєна і Теотормона.

У цій поемі В. Блейк вперше звертається до тем видіння й сприймання. Епіграф до твору: “*The Eye sees more than the Heart knows*”¹ [5, с. 45], свідчить про те, що В. Блейк роздумує про людське сприймання і, передусім, про зорове осягнення дійсності. Візуальні образи поеми різноманітні. Поет бачить зв’язок між рабами і жінками Англії, нищістю і благородністю, чистотою філософії і меркантильністю торгівлі, різними явищами природи. Персонажі поеми – Утун, Теотормон, Бромайєн, а також згадані в поемі Льюта і Америка – це образи, які мають алегоричний зміст.

В. Блейк у “пророчих” поемах створює низку понять власної міфології. У “Видіннях” розвивається далі міфологічний простір (вибудований раніше в “Тірієлі” і “Книзі Тель”), в якому “житимуть” герої наступних поем. Важливо зрозуміти взаємозв’язки між образами та виявити ту єдність, у яку вони сплітаються. Варто зазначити, що в різних поемах В. Блейка передісторія головних персонажів чи конфігурація взаємозв’язків між ними не завжди підпорядковані раціональній логіці: один і той самий образ може бути представлений у міфології В. Блейка двома героями, які навіть з’являються в межах одного твору. Наприклад, Лос часом зливається із Енітармон в одне ціле, а в іншому творі в них є спільна дитина.

Центральним образом поеми “Видіння дочок Альбіону” є Утун. З цілісного Блейкового міфу відоме походження Утун – вона є третьою дочкою Лоса (*Los*) і Енітармон (*Enitharmon*). Утун оберігає чистоту любові, священність сексу. Вона уособлює відкинуту любов і є ідеалом фізичної свободи, це “*the soft soul of America*”² [5, с. 45]. Америка в поета – це континент Заходу, він символізує Тіло і п’ять відчуттів, а також секс. Утун зриває квітку в долині Льюти. Льюта – це символ дозволеного законом сексу, її атрибутами є квітка,

¹ Око бачить більше, ніж знає серце (Тут і далі – переклад з англійської мій. – Т. Д.)

² Ніжна душа Америки.

зривання якої означає статевий акт, і долина, що виражає жіночу сторону сексуальності. Отже, Утун, зірвавши квітку, прагне кохання [6]. Вона закохана в Теотормона і, коли вирушає до нього, її гвалтує Бромайєн. Збезчещена Утун народить дитину по дев'яти місяцях, але її роздирають вагання між обов'язком і почуттями. Їй огидні пута шлюбу і обов'язки в подружжі настільки, що вона нарікає на деміурга Юрайзена (*Urizen*): “*Creator of men! mistaken Demon of heaven! [...] Father of Jealousy, be thou accursed from the earth!*” [5, с. 48].

Не менш цікавою є постать Теотормона. Він уособлює Бажання [6, с. 401]. У “Словнику Блейка” висловлено думку, що ім'я Теотормон складене із двох слів “*Theo*” (бог) і “*Torah*” (закон), тому він символізує також божественне в людині, яка підвладна законові. Теотормон є ідеалом чистої любові для Утун. Від Бромайєнної наруги над дівчиною Теотормон страждає: “*Then storms rent Theotormon's limbs; he roll'd his waves around. / And folded his black jealous waters round the adulterate pair*” [5, с. 46], він сидить біля печер Бромайєна і плаче: “*wearing the threshold hard with secret tears*” [5, с. 46]. Його плачі перегукуються із стогонами поневолених рабів. Теотормон ревнує Утун і жорстоко сміється, коли на її поклик злітаються його Орли і рвуть їй груди. Утун сама хоче позбутися своїх гріхів і стати чистою, але Теотормон їй не пробачить, він лиш сидить біля вод і говорить із тінями: “*sits upon the margin'd ocean conversing with shadows dire*” [5, с. 51].

Протилежним до Теотормона є Бромайєн. Він символізує в Блейківській міфології Здоровий Глузд. У “Видіннях” роль Бромайєна найпомітніша з-поміж усіх інших поем. Він гвалтує Утун, а потім відкидає її, але не може позбутися дівчини, вони удвох зв'язані ланцюгом, поєднані ненавистю. Бромайєнові стогони розносяться в печерах. Він намагається зрозуміти, чи є ще якимсь інше існування, ніж те, що людина бачить, чи всюди закони буття однакові: “*Unknown, not unperceiv'd, spread in the infinite microscope, / In places yet unvisited by the voyager, and in worlds / Over another kind of seas, and in atmospheres unknown?*” [5, с. 48]. Тим часом Утун виголошує свої страждання, і її стогони чують і повторюють Дочки Альбіону. Це англійські жінки, поневолені звичаями свого часу, вони хочуть свободи і співчують Утун.

Отож, поема має чітку ідейну спрямованість, представлену такими головними тезами. По-перше, в поемі порушується тема вільного кохання, по-друге, наголошується на проблемі насильства і пригноблення, по-третє, акцентується увага до цілої низки філософських питань, побічно висловлених вустами головних персонажів, одне з найголовніших – проблема сприйняття і осягнення світу. Якщо не розшифрувати завуальовані значення, глибше не глянути на творчість В. Блейка, пов'язавши його художній світ із особистим життям і історичними подіями, надзвичайно важко зрозуміти авторову думку, яка насправді не лежить на поверхні, а потребує вдумливого і сконцентрованого прочитання.

¹ Юрайзене! Творцю людей! хибний Демоне раю! [...] Батьку Ревності, прокляте ім'я твоє!

² Тоді бурі рвали Теотормонові члени: він хвилями закручував своїми,
І чорні води задрості своєї стягував на пару коханців.

³ На вході сидить Теотормон, роз'їдають поріг
Сльози його непомітно

⁴ Над бурхливим океаном і говорить з тінями зловісно

⁵ Щоб вдовольнити чуття незнані – деревам, звірам, і птахам незнаним;
Незнані, але усвідомлені, розпоршені під безмежним мікроскопом,
В місцях, де не ступав і мандрівник, і у світах
За іншими морями, у незнаних атмосферах?

На символічному рівні в поемі “Видіння дочок Альбіону” можна побачити, як персонажі – людиноподібні гігантські постаті-символи – у своїх взаєминах і вираженнях пристрастей, бажань чи навіть простих думок виявляють численні відтінки значень на різних алегоричних рівнях.

Утун у “Видіннях” втілює чистоту, якій судилося зазнати наруги. Цей образ, звісно, можна розглядати як людський і сприймати описані події буквально. З іншого з боку, взявши до уваги те, що образи Альбіону, Америки чи Льюти в Блейківському міфосвіті – це і постаті-концепти, і географічні символи, цілком слушно припустити, що Утун, також може представляти природу. Тоді поема матиме дещо інший зміст. Лють Бромайєна стосовно Утун – наруга над природою. Якщо Бромайєн – це Розум, тоді неважко провести паралель до нищення природи людиною, яка, безперечно, наділена розумом. Утун є “ніжною душею Америки”, душею і одночасно тілом континенту, населеного вільними і щасливими людьми. Такою постає в Блейковій творчості Америка. І справді, у XVIII столітті європейці розглядали Америку як пасторальний простір, незіпсований край, де немає пригноблення. Бромайєн поневолює Утун, забирає те, що є для неї цінним: “*Thy soft American plains are mine, and mine thy north & south: / Stampd with my signet are the swarthy children of the sun: / They are obedient, they resist not*”¹ [5, с. 46]. Більше того, він показує свою зверхність, називаючи Утун повією. Важко не помітити його патріархальність і навіть імперські амбіції. Це найдавніший і найпримітивніший спосіб демонстрації домінування над жінкою: “*Behold this harlot here on Bromion’s bed*”² [5, с. 46]. Утун, намагаючись довести свою чистоту, вступає в щирі полеміку і наводить переконливі докази, проводить паралелі зі світом природи: “*I am pure, / Because the night is gone that clos’d me in its deadly black*”³ [5, с. 47]. Отже, інакше кажучи, Утун як чиста природа вступає в полеміку із культурою, яку представляють Бромайєн і Теотормон. Перший завойовує Утун як колоніст-завойовник, як європеєць, що прийшов в Америку. Другий у своєму аскетизмі і принциповості нагадує імперію. Цю думку підживлюють образи орлів, якими володіє Теотормон (*Theotormon’s Eagles*). Утун кличе Теотормонових орлів, аби ті очистили її. Орел часто виступає символом імперій, наприклад, Римської, Російської та інших. У цьому контексті географічна і політична алегорії дозволяють трактувати Утун як поневолену патріархальністю Америку, котра прагне до Закону і Свободи, протистоїть несправедливості і пригнобленню.

Алегорію “Видінь” можна розглядати і в соціальних рамах. Як згадувалося вище, Утун – це невинна згвалтована чистота, Бромайєн – розум, а Теотормон – уява, бажання, а це означає, що розум домінує над пристрастю і відсторонює нерациональне. Застосувавши цю метафізичну модель до соціальних ситуацій, видно, що таким чином породжується пригноблення вільних, наївних людей старими соціальними догмами. У поемі неодноразово зустрічається концепт поневолення: поневолені дочки Альбіону, раби, прикута до Бромайєна і збездечена Утун.

¹ Твої м’які рівнини Америки – мої, мій південь, моя північ:
Тавровані моїм клеймом смагляві сини сонця;
Вони слухняні, нема у них спротиву.

² Дивіться на оцю блудницю, що на ложі Бромайєна.

³ Я чиста, / Бо ніч, яка замкнула в мертвій чорноті мене, скінчилась.

Щодо єдності образів у поемі влучно зауважив Н. Фрай, відзначивши, що В. Блейк використовує принцип “*ut pictura et poesis*”¹ [8, с. 41], описаний ще Горациєм та широко використовуваний у ренесансному мистецтві. Цей принцип дозволив поетові поєднати різноманітні складові – передусім, образи і меншою мірою, ідеї – в одну візуальну картину. Таке поетичне зображення органічно вписується в панораму інших Блейкових картин, як літературних так і графічних.

Проведений аналіз дозволяє стверджувати, що образи епічних поем В. Блейка утворюють єдність. Проте, простий, на перший погляд, сюжет і паралельний до нього супровід із монологів і думок не дозволяє непідготовленому читачеві виокремити єдиної чи загальної ідеї. Це зразок “відкритого твору”, що допускає низку можливих інтерпретацій. Сукупність гострих соціальних тем, безумовно, демонструє Блейкове бачення недосконалих соціальних моделей суспільства. Але автор і не намагається в чомусь переконувати, читач сприймає цілісний образ, поринаючи в авторову систему понять і читаючи текст поеми, може, як і дочки Альбіону, чути “її стогін і відлунювати її зітхання”². Відкритість смислів – це одна із ознак Блейкових творів, котрі дають право стверджувати, що цей митець випереджав свій час. Поет став першим міфотворцем, який реінтерпретував відомі міфології. У результаті в поемі з’явилися унікальні образи-концепти, такі як Утун, Бромайєн і Теотормон. Такий підхід дозволив В. Блейку створити концептосферу, якої до того ще не існувало.

1. Зусман В. Г. Диалог и концепт в литературе / В. Г. Зусман. – Литература и музыка. – Нижний Новгород : Деком, 2001. – 168 с. 2. *Постмодернизм : энциклопедия* / сост. и науч. ред.: А. А. Грицанов, М. А. Можейко. – Минск : Интерпрессервис : Кн. дом, 2001. – 1038 с. 3. Сердечная В. Малые (ламбетские) поэмы Уильяма Блейка: к вопросу классификации / Вера Сердечная // Язык. Словесность. Культура. – 2011. – №1. – С. 122–141. 4. Ackroyd P. Blake: A Biography / Peter Ackroyd. – New York : Ballantine Books, 1997. – 399 p. 5. Blake W. *The Complete Poetry and Prose of William Blake* / William Blake / [Ed. by David V. Erdman]. – Berkeley and Los Angeles, CA : University of California Press, 1982. – 1414 p. 6. Damon S. Foster. A Blake Dictionary: The Ideas and Symbols of William Blake / S. Foster Damon. – Hanover, New Hampshire : Dartmouth College Press, 1965. 7. Frye N. *Fearful Symmetry. A Study of William Blake* / Northrop Frye. – New Jersey : Princeton University Press, 1969. – 462 p. 8. Frye N. *Poetry and Design in William Blake* / Northrop Frye // *The Journal of Aesthetics and Art Criticism*. – 1951. – Vol. 10, No. 1. – P. 35–42. 9. Gilchrist A. *Life of William Blake, “Pictor Ignotus”* / Gilchrist Alexander. – Volume 1. – New York : Phaeton Press, 1969. // Режим доступу : <http://www.rossettiarchive.org/docs/2p-1863.1880.rad.html#2p-1863>. 10. Godwin W. *Memoirs of the Author of a Vindication of the Rights of Woman* / William Godwin, Philadelphia, 1799. 11. Nietzsche F. *Twilight of the Idols with The Antichrist and Ecce Homo* / Friedrich Nietzsche. – London : Wordsworth, 2007. – 260 p. 12. Stedman J. *Narrative, of a Five Years’ Expedition, against the Revolted Negroes of Surinam* / John Gabriel Stedman. – 1796. : // Режим доступу : <http://www.blakearchive.org/exist/blake/archive/copy.xq?copyid=bb499.2&java=no>

¹ Як і картина, так і поезія (лат.).

² The Daughters of Albion hear her woes, and echo back her sighs [5, с. 51].

**КОНЦЕПТОСФЕРА ПОЭМЫ У. БЛЕЙКА
“ВИДЕНИЯ ДОЧЕРЕЙ АЛЬБИОНА”**

Тарас Демко

*Львовский национальный университет имени Ивана Франко,
ул. Университетская, 1, Львов, 79000, Украина;
e-mail: dillen.ua@gmail.com*

Проанализированы образы-концепты поэмы У. Блейка “Видение дочерей Альбиона” (1793) и ее место в творчестве поэта. Исследован символический уровень произведения, где ярко заметна реализация авторского художественного мировоззрения. Выявлено единство, образованное образами-концептами поэмы, которые составляют собственную мифологию У. Блейка и выстраивают мифологическое пространство, где будут разворачиваться события его других поэм.

Ключевые слова: У. Блейк, миф, концепт, “Видение дочерей Альбиона”.

**THE CONCEPTUAL SPHERE OF W. BLAKE'S POEM
VISIONS OF THE DAUGHTERS OF ALBION**

Taras Demko

*Ivan Franko National University of Lviv,
1 Universytets'ka St, L'viv, 79000, Ukraine;
e-mail: dillen.ua@gmail.com*

The aim of the article is to analyse the imagery and concepts of W. Blake's poem *The Visions of the Daughters of Albion* (1793) and its place in the poet's heritage. The implementation of the author's artistic world view on the symbolic level of the poem was researched. The images and concepts of the poem build up W. Blake's own mythology and form a unity. They create a mythological space in which the action of his other poems will unfold.

Keywords: W. Blake, myth, concept, Visions of the Daughters of Albion.

Стаття надійшла до редколегії
21.05.2014 р.

Статтю прийнято до друку
21.09.2014 р.